

KRUHY NA VODĚ - str. 30+38

**NOVÁ
RUBRIKA!
POVODÍ**
strana 40

strana 40
NEJLEPŠÍ BUBLINA! NENECHTE SI UJÍT!

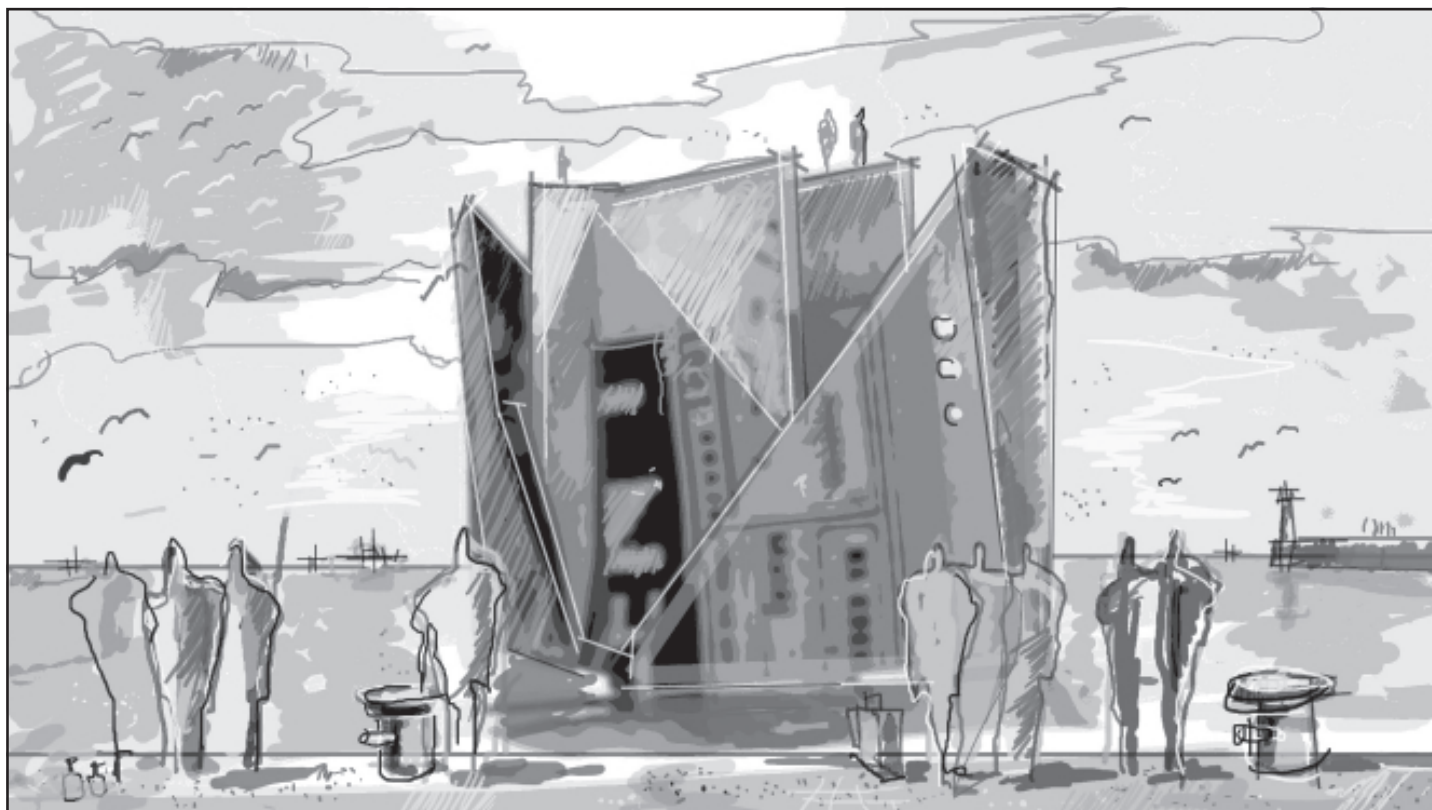
DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY

číslo - 2

neděle - 16. června 2002

TRUTNOV

VODA NA MLÝN

Jaké texty pokládáte za zajímavé a vhodné pro dětské recitátory v dnešní době?

■ Snad Wernische. Ten je vhodný pro jakýkoliv věk. Nejsem si jistý těmi nejmenšími prťaty, ale jinak si v něm svoje najdou mladší, starší i dospělí.

Pepa Brůček

■ Žádný konkrétní teď nevím. Myslím ale, že to je vždycky hlavně otázka dramaturgicko režijní práce s recitátorem. Ten, kdo ho vede, musí pomoci najít ten správný text přesně pro toto dítě, a pak škrtat, krátit, přispůsobovat, hledat dle potřeb.

Peter Janků

■ To je velký problém. Starší poezie je pro děti velice těžká a neláká je, ta novější (Žáček, Černík, Hrabě, Kašpar apod.) je zase natolik profláklá, že každý rozumnější pedagog už od ní dítě odrazuje. Proto se taky na přehlídkách objevuje tolik prózy. Pro starší školní děti je opravdu těžké dneska něco najít. Pamatuji si, jak jsem kdysi přednášela

s velkou láskou Šrámkův Raport a jak mě porota od něj odrazovala, což jsem tehdy odmítala přijmout.

Dana Jandová

■ On je problém taky v tom, že nám se různí ti Žáčkové apod. už zdají špatní, ale dětem ještě ne – pro ně jsou jejich texty nové a neotřelé. A navíc jsou cílevědomě pro ně psány. A vybudovat vztah ke klasice chce čas.

Dana Žáková

■ Takové, které korespondují s „dobou“, ve které

se právě interpret nachází.

Zuza J.

■ Každý text, který ožije prostřednictvím dětského interpreta a stane se pro něj „dnešním“, je vhodný.

Jana Machalíková

■ Ty, které je svým tématem emocionálně i myšlenkově osloví, ať už se jedná o klasický či novodobý text, které jsou schopny na své mentální úrovni i úrovni přednášečské vybavenosti zažít, vstřebat, zvládnout, předat...

bez podpisu

■ Takové, pro které se oni rozhodnou, že je říkat chtějí a začínají už tušit, proč asi. A v procesu přípravy je baví na to přicházet stále víc a hledat cestu i k tomu jak.

Myslím, že na době (třeba dnešní) zas až tak nezáleží. Spíš na tom, aby hledání takového textu bylo společným dobrodružstvím jak pedagoga, tak recitátora.

Jana Křenková

BYSTRINY A PĚŘEJE

Beseda lektorského sboru s recitátory III. kategorie a jejich doprovodem

Hned v úvodu celé sešlosti všech zainteresovaných si nešlo nevšimnout jistého napětí, těkání očí dnešních interpretů, smíšených pocitů a mnohde i obav.....přicházejí ti moudří, kteří vědí...., co řeknou? Laskavá tvář lektorů obavy nerozptýlila. Ale je tu ještě někdo, doprovod - rodiče, vedoucí, učitelé, a ani ti nejsou většinou zcela v poklidu. Lektorský sbor se opět dělí do dvojic (Radek Marušák a Lenka Kašičková, Eliška Herdová a Libor Vacek, Jaroslav Provazník a Jan Machalíková) a bez pravidel a rozdělování nechají zde přítomné, aby usedli do jejich blízkosti. Snad nejlépe charakterizoval celou úvodní atmosféru Radek Marušák, když asi po hodině při rozboru jednoho textu pravil: (Pozn.: Toto není citát, tak nějak to vyznělo.) „Vy, když jdete recitovat, jste ve stejné situaci jako já, když jsem dnes na začátku otvíral naši diskusi. Na začátku jsem se hledal, nevěděl jsem, jak s vámi hovořit, byl jsem v křeči, hledal jsem možnosti jak s vámi komunikovat, jak vás oslovit, jak vám porozumět, ale po nějakém čase, když se naše komunikace začala dařit, jsem se uvolnil a získal větší jistotu! Vaše situace na jevišti je ještě o něco těžší, protože vy máte na komunikaci jen několik minut, my více jak hodinu. Okamžik první expozice nemusí být poznamenan urputnou snahou oslovit vaše posluchače, počkejte až na místo, které je důležité, nevystřílejte si náboje.“

A tak to také dnes v aule SLŠ vypadalo, tři skupinky lidiček, na začátku poněkud odtážené a snad i trochu nervózní, se postupem času stávaly intimnějšími, jejich členové si opět bez výzev a vnějšího vedení přisedali blíže a blíže, najednou nešlo o hodnocení ani rozbor, byl jsem svědkem komunikace, rozhovorů, pojmenovávání, hledání odpovědí a sdílení. A náhle se skupinky prolínají, mísí a hnětou, děti i jejich doprovod přecházejí od stanoviště ke stanovišti a znovu a znovu (tentokrát s jinými lektory) se zapojují do hovoru. A přitom neslyší jen chválu, některý z lektorů na začátku pronesl: „To, že jste dobří, víte, protože jste se sem dostali, tak vám popravdě řekneme i to, co se nám nelíbilo.“ Rozbor jednotlivých vystoupení často začínají otázkou: Jak se ti dnes říkalo?

Výběr z dnešních poznámek a výroků:

- opět je nastolena otázka prostoru, ve kterém přednes probíhá, každý text i interpret vyžadují jiné parametry
- děti na otázky lektorů odpovídaly zaslíbeně, poučeně, se zaujetím pro věc
- lektori si pamatují, kteří z letošních recitátorů tady byli vloni, dokonce si vzpomínají na některé jejich texty
- nemám nic proti tomu, aby se používalo dalších výrazových prostředků (kroj, hudba...), ale musí se dát pozor na to, aby to situaci spíše nekomplikovalo
- přednes ovlivňují všechny okolnosti – i ty neviditelné
- pro posluchače může jít o monotónnost, ale ze strany těch, kteří výstup připravili, o velký pokrok
- hledejte i dál texty, které vám budou dávat

odpovědi na vaše otázky

- je vidět, že jste si s textem dali práci
- žádná porota není všeobecná moudrost
- když na jevišti někdo stojí, všechno něco znamená, každé gesto, každý pohyb, každá maličkost

Zdeněk Remorkér

diskusní klub pro doprovod recitátorů III. a IV. kategorie, seminář A a lektorku M. Longinovou

Ač bylo krátce po poledni, ocelová mračna slibovala déšť a učebna lesnické školy s tmavým dřevěným rokokizujícím obložením působila poněkud ponuře, napětí žádné nebylo a neklid se nekonal.

M. Longinová zahájila sezení tím, že se představila (jelikož část diskutérů byla nová) a připomněla systém zavedený včera. Bez dlouhých průtahů nabídla témata k přemýšlení a po chvíli se do debaty zapojilo i 10 přítomných seminaristů.

Nejdříve se mluvilo o dramaturgické volbě textů recitátorů III. kategorie. Martina připomněla, že z 23 vystoupení bylo 11 textů básnických a 12 prozaických. Oproti včerejšku se tedy poměr mezi výběrem poezie a prózy vyrovnal. Poezie je pro děti náročnější, nejen děti, ale i učitelé se práce s veršem obávají. Velká část dětí je ovlivněna „školáckým mechanizováním“, ale stojí za to prorazit nechuť a učit se pracovat s veršem přirozeně. Navíc se zkušenosti získané prací na veršové formě vyplatí, dají se pak aplikovat i u prozaického textu.

V dnešních výkonech se opakovaly stejné technické obtíže jako včera: práce s vokály (hlavně dlouhými), s koncovkami, s intonací. Někteří recitátoři pracovali s interpunkcí příliš vážně, až to bránilo propojování myšlenek. Interpunkce je živá, je to signál pro recitátora, který může, ale nemusí využít. Někteří pracovali málo s myšlenkovými celky, nedokázali je udržet, rozpadaly se. Je třeba učit se zdůraznit klíčová místa a potlačit ta nedůležitá, ale ne mechanicky.

Důležitý je i myšlenkový vklad recitátora - osobní prožitek spojený s textem může text povýšit.

Recitátoři třetí kategorie by už měli zkoušet pracovat s větším množstvím výrazových prostředků (větná melodie, tempo, pauza, rytmus) a ne jen s jedním, jak se někdy stává. Měli by zkoušet kombinovat různé výrazové prostředky mezi sebou.

Nejideálnější je, tvoří-li se projev na místě. Je to však těžké, protože od okresní přehlídky k celostátní uplyne půl roku. Za tu dobu se může hodně změnit a text může i vyčpět, ztratit pro dítě přitažlivost.

V této věkové kategorii už se děti učí i počítat se zpětnou vazbou. Vnímát publikum a počkat si na jeho reakci.

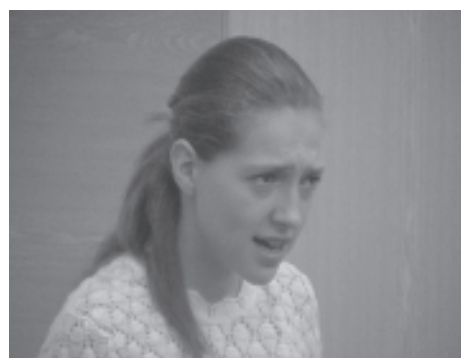
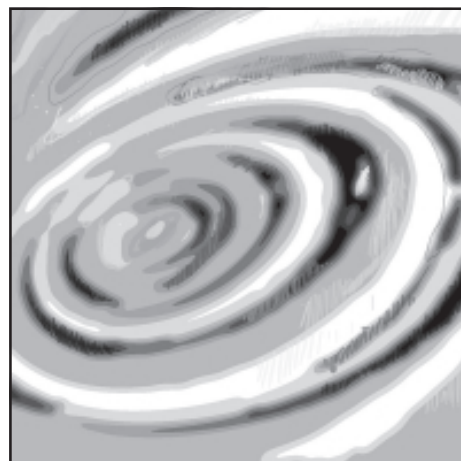
Byl navozen i problém přirozenosti recitátora. Jaký podíl na práci má dítě samo a jaký má pedagog nebo rodič? To je ale individuální věc, proto se nedá zobecňovat. Ideální je, aby podíl dítěte byl co největší.

Nakonec došlo i na povídání o konkrétních recitátorských výkonech. Zvláště vyzdvížena byla vystoupení E. Josefíkové a K. Trunečkové.

Konkretizovaná debata přinesla i další širší otázky, jako je např. problém využití rekvizity při přednesu.

zapsat se pokusla kosatnice Iva

KRUHY NA VODĚ

Z TŮNÍ A HLUBIN

Rozhovor s Eliškou Herdovou a Jaroslavem Provazníkem

■ Liší se nějak letošní recitační dílna od té minulé?

Eliška: Nad tím jsem se ještě úplně nestihla zamyslet. Hlavně jsem si cestou ve vlaku uvědomila, že jsem si nachystala notes s loňskými poznámkami, který jsem vtipně zapomněla doma, abych si mohla právě toto porovnání udělat. Zatím nejsem s to posoudit, jestli se obě přehlídky liší v dramaturgii, nebo s jakými úskalími se přednášeči potýkají, jestli se množí a zvětšují problémy v interpretaci textu, ve smyslu jít po smyslu a po příběhu. Často mluvíme o tom, že děti frázují text po čárkách. Je pravda, že rozdíl je v úrovni jednotlivých kategorií. V loňském ročníku (a říká se to často) byla III. kategorie poměrně problematická, děti v tomto věku nejsou ani děti ani dospělí, ale letos se tady sešlo mnoho dětí (některé jsou tady již poněkoliště), které jsou myšlenkově a intelektem v kategorii IV. Na druhou stranu v mentalitě ještě někteří interpreti vězí alespoň jednou nohou v kategorii druhé.

Jarda: Každá dílna je samozřejmě v něčem jiná, protože každý rok přijdou noví recitátoři (buď zcela noví nebo o rok starší), každý rok se lektorský sbor zčásti obmění, takže každým rokem nastává nové dobrodružství hledání společného jazyka, prověřování a formulování kritérií hodnocení, objevování nových přístupů a cest. V tom není ta letošní dílna radikálně odlišná od té loňské nebo předloňské. Posuny souvisejí spíše s organizací. Například je víc recitátorů v každé kategorii, než bývalo, protože se rozmnožily krajské přehlídky (v souvislosti s novými kraji). S tím souvisí i další posun: aby se vše stihlo, má každá kategorie svůj den. A to zase umožnilo ještě větší prolnutí recitační části DS s přehlídkou kolektivů. Myslím, že je to – navzdory složitější organizaci – změna k lepšímu.

■ Slyšel jsem závěr interní porady lektorského sboru a bylo znát, že si rozumíte a jste v naprosté shodě ve většině otázek spojených s dětským přednesem. Není v tom možné spatřovat trochu nebezpečí, že zabředneme?

Eliška: Já nevím, ale právě včera jsem se přistihla, že jsem pozvedla hlas ve chvíli, kdy všichni měli na určitý text a určitého recitátora mnohem kritičtější názor, než jsem měla já, a že jsem si říkala, myslím si o tom něco jiného, tak buď si to myslím špatně a nějak se to vysvětlí, nebo když to řeknu, tak dospějeme k tomu, že se na onen problém znovu podíváme. A myslím,

že se to dneska také v několika případech stalo.

Jarda: Nemám pocit, že bychom se v lektorském sboru vzájemně utvrzovali v nějakém jednotném názoru. Na těchto debatách mě naopak baví, že každý z těch šesti lidí, kteří tvoří lektorský sbor, má trochu jiný úhel pohledu – a teprve společnou diskusi se dobíráme nějakých, řekněme, společných závěrů. A pak – my vlastně neformulujeme (zaplaťpámbu) nějaké závěry. Spíš jeden druhého ve společné debatě obohacuje o nové argumenty nebo úhly pohledu, kterých si ten druhý neví. Proto za velmi důležitou fázi práce lektorského sboru pokládám besedy s recitátory a jejich pedagogickými doprovody. A na ty je dobré mít značnou zásobu konkrétních postřehů, srozumitelných formulací a možná i rad. Pokud ale mám výrazně odlišný názor na nějakého recitátora, otevřeně to řeknu i v besedě s ním. Protože si myslím, že je důležité, aby i nejmladší recitátoři poznali, že na jedno vystoupení mohou být různé názory, že je to normální a že je to dobře.

■ Jste již poněkoliště členy lektorského sboru, jak se bráníte tomu, abyste neupadali do stereotypů při hodnocení i v přístupu k recitátorům?

Eliška: To je stejné, jako když je člověk ve škole a učí. Na jednu stranu si uvědomuje, že vykládá stejnou látku, ale ti posluchači jsou noví a pro ně je ta látka nová. To, že tuto látku vykládám poněkoliště, je moje soukromá věc, a tak jim to musím říct. V tuto chvíli se setkává lektorská role s rolí přednášeče v tom smyslu, že recitátor stojí na jevišti a říká svůj text poněkoliště, on sám se v něm dobře vyzná, avšak my jsme posluchači, kteří to slyšíme poprvé, teď a tady.

Jarda: Ono je to tak, že nám recitátoři sami nedají upadnout do stereotypů. A pak se o mou „regeneraci“ taky vydatně stará Jakub Hulák. A to tím, že si každý rok pro mě vymyslí jinou roli na této přehlídce. Předloni jsem byl, mám dojem, předsedou poroty, vloni jsem měl na starosti seminář a diskusi s pedagogy, letos jsem současně tajemníkem jedné poroty a porotcem v druhé... A každá z těchto rolí s sebou pochopitelně přináší trochu jiný pohled na věc, trochu jiný úhel pohledu.

■ Jak se za posledních deset až patnáct let změnila oblast dětského přednesu ve vztahu ke společnosti i k sobě samé?

Eliška: To je složitá otázka, ale obávám se, že pro většinu společnosti je recitace stále ještě příliš výjimečný koníček. Že když někdo bude chovat exotické hady, bude stále ještě méně zvláštní pro ostatní vrstevníky, než když bude přednášet. Ale děti, které přednesu propadnou, mají vůli po komunikaci a sdělení. Proto se někdy stává, že jsou k vidění jedinci, kteří nejsou vybaveni vnější technikou, až tak dobře nemluví, až tak dobře nevyslovují, ale zaujmou právě tím, že jejich vůle něco sdělit je tak obrovská, že se jim určité nedovednosti mohou odpuště. Protože to se interpret může doučit! Jde především o osobní sdělení, osobní vyjádření uměleckého textu.

Jarda: Co se týče vztahu společnosti k přednesu (zvláště pak ve škole), tak bohužel dost málo. A v posledním roce se navíc Ministerstvo školství k přednesu postavilo, jak je všeobecně známo, vyloženě macešsky. A co týče přednesu

samotného, tak si myslím, že mu pomohla a pomáhá současná podoba národních dílen (obohacení o dílny pro dětské recitátory, způsob, jakým jsou organizovány a jakým se vedou diskuse s recitátory, mnozí se dílny pro učitele a vedoucí, a to nejen tady, na Dětské scéně, ale i v rámci jičínských celostátních dílen Dramatická výchova ve škole apod.). Jenom mě zaráží, že právě recitátorské semináře nebývají většinou příliš přeplněny, ačkoliv jsem se na přehlídkách (krajských či okresních) setkal mnohokrát s učitelkami, které vzdychaly, jak by bylo potřeba, kdyby jim tak někdo poradil, co vybírat a jak ten přednes vlastně dělat...

■ Kam se podle vás bude dětský přednes ubírat v budoucnosti? Jaké tendence v jeho vývoji tušíte?

Eliška: Svou odpověď vezmu ze široka. Před časem moje maminka vyjádřila určitou pochybnost, jestli má smysl se sólovým přednesem zabývat v době přesycenosti světa médií všeho druhu. Ale to je stejná otázka, jako jestli bude v budoucnu existovat divadlo. Já myslím, že bude. Dokud budou lidé lidmi, budou mít (doutám) potřebu spolu mluvit, a to z očí do očí.

Jarda: Na prognostiku si ani náhodou hrát nebudu. Ostatně v oblasti, která se dotýká umění, to je dost těžko možné. Ale můžu snad vyslovit zbožné přání: Kéž by se jednou přednes dostal do škol jako součást literární výchovy. Kéž by se přednesu a jeho metodice učili budoucí učitelé literatury na pedagogických fakultách.

■ Kdybyste si měli dnes vybrat nějaký text k interpretaci, jaký by byl, jaká by obsahoval témata, sdělení?

Eliška: Asi bych hledala text vyjadřující téma, že když se máme, když se můžeme jeden o druhého opřít, když tady jsme jeden pro druhého, tak je to prima.

Jarda: Jaká témata mnou v současnosti „hýbou“? Tak na to se mně, prosím vás, v tuhle chvíli, když jsem se dozvěděl výsledky voleb, radši neptejte!

■ Jakou máte rádi vodu?

Eliška: Slanou, mořskou, ne moc studenou, prohřátou sluncem. Mohou v ní být nějaké ryby, malé medúzy a nemusí tam být žraloci!

Jarda: Vodu?!... Narodil jsem se ve znamení Lva.
Zdeněk Remorkér

BYSTRINY A PEŘEJE

Z bystrin a peřeji Dílna recitátorů 4. kategorie

Chodbou lesnické školy teče řeka se zrcátky snů. Na obou březích stojí rybáři, lovící je na udici slov a slovíček. Sny a strach, divoké řeky, zbořené mosty, lidské oči, červená nebesa, houby v taxíku, květiny, motýlci, hrající si mimino, zmatek, něco, skrývající se za vanou, boj s drakem, ufoní, písnička z matematiky, molo a moře... vodotrysky fantazie a nápadů, valící se jako povodeň, to vše zachyceno na dlouhý pás papíru dvaceti mladými lidmi, recitátory 4. kategorie. I tak se řeší problém s prostorem a přílišnou „vzrostlostí“ aktérů. Chodba i místnosti, krb, klavír, umyvadlo, okna a vše ostatní mění se pomocí papíru a výtvarna v prostor setkávání se, společné radosti, záznamu hudby v bláznivě barevných koláčích, divadelních etud, papírových soch a cest, v prostor zurčících nápadů a smíchu. Ostatně – pokud se sami chcete přesvědčit, stavte se do šaten před aulou lesnické školy, kde naleznete záznamy 1. a 2. dne dílen.

Zapsala: Petra potápka

Z TUNÍ A HLUBIN

Lucie Klárová a Veronika Lísalová

Čekala jsem na lektorky na temné chodbě lesárny a téměř se mi nepodařilo je od jejich seminaristů odlišit. Tedy – dokud se energickým způsobem neujaly vlády a nezačal z nich prýštit rej nápadů a podnětů. Pozorovala jsem tok jejich práce a při jedné z klidných zátočin položila jsem jim několik otázek.

■ Máte rády vodu? Jakou a proč?

Veronika čili B. /čti: bé tečka/: To už se nás včera ptala redakce Tobogánu. Ale jo – moc. Dobrou a k pití. Lucie: Jak kdy. Záleží na náladě, potřebě. Nemám vyhraněnou zálibu v nějakém druhu. Nesnáším jen špinavou povodňovou vodu. Ale sprcha včera byla skvělá! Jo – když jsem byla malá, rochnila jsem se prý ve vodě dlouhé hodiny, takže mě pak museli ze škopku vytláčet...

B.: A já měla tisíce hraček ve vaně a děsně ráda jsem si s nimi hrála.

A obě máme plavky s sebou!!!

■ Máte nějaký sen o tom, co byste chtěly dělat za deset let?

B.: Není pro mě důležité, co budu dělat, ale abych se tím bavila. A aby to bylo s lidmi – potřebuju vidět cíl a výsledky své práce, jinak mě to nebaví.

Lucie: Nemám takovéhle otázky moc ráda, protože myslím, že slova jen těžko můžou popsat sny. Jen bych chtěla, aby to co, budu dělat, pořád mělo smysl a nějak obohacovalo mě i lidi kolem. A je mi jednou, jestli to bude práce s dětmi a nebo s mládeží. Baví mě hledání rozdílných cest a metod, jak na ně.

■ Překvapili vás něčím vaši seminaristé?

obě: Rozhodně – tím, jak jsou nadšení, tvořiví, ochotní k jakékoli činnosti, otevření a pro cokoli zaujatí. Je to skvělá práce.

■ V čem vidíte smysl dílen pro recitátory na Dětské scéně?

Lucie: Naším cílem je nechat se spolu s nimi inspirovat prostorem a časem, tím tady a teď, a vycházet z toho, co se zrovna děje a co nás čeká. Chceme jim dát možnost zpracovat své zážitky z přehlídky už tady a společně.

B.: Smysl vidíme především v odstranění trémy, možné nevráživosti či rivality (ale ona mezi nimi vůbec není), v možnostech nových kontaktů i v jakési ochutnávce jiných způsobů práce.

Lucie: A taky v tom, aby věděli, že na Dětské scéně nebyli jen vystupovat, ale že tady byli i něco zajímavého dělat. Že se něco dělo.

A to tedy dělo!

potápka Petra

rozhovor s Jitkou Buriankovou, organizační pracovnící kulturního domu, která pečuje na DS o seminaristy

■ Jakou vodu máte nejraději?

Minerální a mořskou. Minerální na pití a mořskou na plavání.

■ Co všechno je pro Vás v době konání Dětské scény jinak než při běžném provozu kulturního domu?

Daleko větší pracovní nasazení.

■ Čím vším Vám seminaristé komplikují život?

Absolutně ničím.

■ A čím Vám dělají radost?

Jsou příjemní a jsem spokojena, když vidím, jak nadšeně odcházejí ze semináře.

■ Co Vás na DS těší?

Daleko větší kontakt s lidmi. Připomíná mi to mou někdejší práci v hotelové recepci.

■ Chcete něco vzkázat účastníkům DS?

Užijte si to a přijďte příští rok znovu!

rozhovor s Jakubem Hulákem, pracovníkem IPOS-ARTAMA Praha, organizátorem Dětské scény Trutnov

■ Jakou vodu máš nejraději?

Bystrinu, takovou, která proudí a na kterou se můžu dívat hodiny.

■ V čem byla příprava letošní trutnovské Dětské scény jiná než v minulých letech?

Bylo třeba věnovat mnohem větší péči přípravě a koordinaci krajských kol. V souvislosti s novým krajovým uspořádáním vznikly nové přehlídky, velké problémy byly navíc s přehlídkami recitačními, na které se nedostávalo peněz.

■ Na co ses do Trutnova nejvíce těšíš?

Na to, až přehlídka vypukne, všechny maléry budou za námi a já si budu užívat na divadelních představeních a při setkáních s přáteli.

■ Jaké místo máš v Trutnově nejraději?

Městský park mezi lesnickou školou a síní B. Martinů.

PŘED SEŠUPEM

(o souborech, které teprve uvidíte)

ČERV OVANOHA: BUDEME POD DRNEM

JESLIČKY: YANGY BANGY BOU

Jak se měl zženit Yangy Bangy Bou?

Malé tělo, velká hlava a klobouček, který je neustále někde v tahu to je stručný popis hlavního hrdiny našeho představení. Jednou, když se šel projít pod Kráčeany spatřil párnou lady z Cincingu. Požádal ji o ruku, ale ona ho odmítla, jelikož má v Anglii manžela, kterého sice nesnáší, ale pro jeho prachy se s ním nesmí rozvést. Yangy Bangy Bou byl koufaly... A VÍC SE DOZVÍTE, KDYŽ SE NA NÁS PŘIJÍDETE PODÍVAT.

HOLKY NA ZABITÍ+ PAVLÍK: METODA DR. TĚRA A PROFESORA PĚRA

Toto je zmenšenina našeho souboru! Ehm, takže: „Jsme za Semil, jsme čtyři a zahrajem vám... na nervy! Tak se přijďte podívat a podpořit blázinec

svým potleskem – ovoce a zelenina letící na jeviště je vítána!!!
P. S.: Máme rádi šopský salát!
P. P. S.: Herectvím ku zdraví!

- ① Z našich bytů souboru jsme křičeli jm. Anička a Hygi. Osladna má spousta, jak každý vody...
 - ② Ustoupili jsme přiměřeně co by si dalo namodelovat do se k máš koutce. Vypověli jsme se že docela dobrý nápad...
 - ③ ... a den máim přišli dva noví členové PĚRA s Pavlík.
 - ④ Představili jsme učiteli a ⑤ vyprávěli jsme se na přehlídce... jako dostová smět na křesle po, jako magony děti se na krajce a led jsme byly umělé, co máim k toho vyhodit.
- A ABY SE VĚŘELO, ŽE TO NENÍ KOLOBĚH, ZAGŮNÁME PŘEMÝŠLET NAD DALŠÍM PŘEDSTAVENÍM

PO VYNOŘENÍ

RECITÁTOŘI 3.KATEGORIE

Měl jsem takovou trému, i když jsem věděl, že je to jenom přehlídka. Vůbec to nedokážu popsat.....
???

Porotcům se moje básnička velice líbila a neměli žádné připomínky. Líbila se jim výslovnost, rychlost, hlasitost i klesnutí hlasem ve správnou chvíli. Mohla bych zvolit i jiný způsob. Vzala jsem si z toho příklad a slyšela i jinou kritiku ostatních. Také jsem si z toho vzala příklad a budu se snažit ty chyby nedělat.
???

Už na krajském kole se mě ptali, jaký k tomu textu mám vztah, odkud je to nářečí a co to jsou plkačky. Tak jsem s sebou vzala kroj, se kterým jsem zpívala v souboru Lišnáček, a řekla jsem si, že to teda předvedu s celou parádou. U nás někdy takhle babky plkají až do teď.

Jenže já jsem byla vylosovaná až 21.! Aula plná, okna zavřená a v kroji se neposadíte. Třeba bych se i napila, ale zkoušeli jste se někdy v kroji vyčůrat?! Takže můj hlavní pocit z toho vystoupení byl:
„Vedro, vedro a zase vedro!“

Blanka

623 Jablonka n/M

JAK SE NÁM HRALO
TRUTNOVĚ
HRALO SE TI DOBRĚ, ALE MĚLA JSEM
TŘEMU? SUPER!!!
BYLO TO SUPER. JE TO
SUPER. Bomba!!!
Tréma byla, ale malá.
Vůbec jsem neměla trému!
Bylo to velmi fajn!
BYLO TO KRÁSNÝ ALE TRÉMA BYLA
JAKO VESNA! Prima! Bylo
samý křídla a mi naprosto
ať má tu mluvit lípnu!

Moc a mi tu líbí a myslím
si, že i organizace probíhá dob-
ře. Byl mi mým vystoupením jsem nemi-
la křídla, přelozila jsem, že jsem
někdy umím vyladit karmazdům
jsem takto držela pačici, protože
se a mimi karmazdům křídla, takže
nechtěla vystoupit, takže a mimi
mám dobrou křídla, takže a mimi
a mimi se líbí. Každá podoba
a mimi karmazdům, protože
mimi se mimi se mimi se mimi
škola, takže mimi karmazdům
mimi se mimi se mimi se mimi
mimi jsou dobrou mimi karmazdům
mimi se mimi se mimi se mimi

ZKAPALNĚNÍ

třebotovského souboru aneb kdybys byl-a vodou jakou
bys byl-a

- horskou bystrinou, protože se už mě ptalo 15 dětí
- asi mořská, protože jsou tam pěkní živočichové a rostliny
- řekou, v řece je krásně čistá voda
- mořem, je tam hodně živočichů
- řeka, je tam kamení
- mořskou. Já nevím (smích). Tak třeba, je hezká.
- moře, mám ráda slanou vodu

anketu zajišťuje Latimérie Podivná

VODOMĚRČINA ČÍTANKA

Vodoměrka se dosud žádné povídky „na Ř“
nedočkala. Dnes vás žádá o „Žbluňk“ neboli
povídku z jednoslabičných slov.

PŘEDSTAVUJEME SVOU PLAVČICI

KLÁRU DVOŘÁKOVOU, VEDOUcí ČERVA OVANOHY

K romě
L askavé
Á le taky
R ozumné
A naší úči... je to Klára

EMU ZÁMEČNÍKOVOU, VEDOUcí DIVADLA JESLIČKY

Emo není nic jen tak,
Má velký skvělý šmak
A má ráda maik.

Zámek, když otevře
A hned ji Táčka olíže.
Moc radosti v domě je a
Emě se to rýmuje.
Čertík, jenž už doma není,
Na domov vždy milé pomyslení.
I Josefek se domů těší,
Kamarády vždy poručí.
Oóó Emo, jak rádi tě máme,
Vopravdu za nic tě nedaíme.
A pusinku ti posíláme.

DĚKOVNÝ POZDRAVNÍK RECITOUŠŮM

VODNÍCI I NEVODNÍCI,
SVŮDNÍCI A TANEČNÍCI.
UTEKLO TO JAKO VODA,
BUDE KONEC - JE TO ŠKODA.
PĚKNĚ JSME SE VYČVACHTALI,
TROCHU ZABRAT JSTE NÁM DALI.
MAKALI JSTE JAKO ŠROUB,
BYLA RADOST S VÁMI PLOUT.
POZNALI JSME RÁDI VÁS,
AŽ SE PŘÍŠTĚ SEJDEM ZAS!

LUCIE & VERONIKA (B.), EVA &
KAROLÍNA, ROMANA & TOMÍK

STÁHLI JSME POD HLADINU

RECITÁTORU IV. KATEGORIE

Je mi 15 let a má touha je divadlo. Proto jsem letos zkoušela štěstí na pražské i brněnské konzervatoři. Bohužel mi tento záměr prozatím nevyšel. Odtud pramení i můj monolog Millie z divadelní hra Maja od irské dramaticky Mariny Carr. Tento monolog mě zaujal v našem libereckém divadle F. X. Šaldy, kde hraje i má učitelka herectví paní Eva Lecchiiová. (...) Díky tomuto monologu jsem se tedy dostala až sem na Dětskou scénu 2002. Vodní víla Ariel

ROMANU OŠMEROVOU A TOMÁŠE NĚMCE, LEKTORY DÍLEN PRO SÓLOVÉ RECITÁTORU III. KATEGORIE

Jmenujte svého nejoblíbenějšího vodníka.

T: Hastrman tatman.

R: Vodník Česílko... Dan Bárta.

Co voda a vodáci?

T: Miluji vodu i vodáky, miluji potápění, vodotrysky i aqua parky, kde si vždycky užiju a vydovádím se.

R: Já jsem nikdy nevodákovala, chtěla bych to zkusit, ale hrozně se bojím. Málem jsem se se sestřenicí utopila, ale už si zvykám.

Jak se zbavujete trémy?

T: Nepřipouštím si ji, koncentruji se a nevnímám okolí. Dýchám zhluboka.

R: Nemám důvody se s ní setkat. Jestli už se to stane, tak se to snažím rozdýchat.

Co byste na sebe práskli?

Tomáš na Romanu: Učitelka, kterou bych chtěl mít. Má ráda děti, se kterými pracuje. Je protivná, protože je důsledná a umíněná. Ale spolu jsme dobrý tým. 10. srpna se bude vdávat, ale nechťel bych ji za manželku.

Romana na Tomáše: Hrozně rád jí, chodí na solárko, občas dokáže spadnout i z míče. Spadl z míče a měl z toho koleno měsíc v čudu. Dobře se mi s ním spolupracuje, protože máme stejný názor na děti. Naopak se mi nelíbí, že moc kouří. A je to zrádce, protože místo na moji svatbu jede na dovolenou.

Ptaly se a odpovědi zaznamenaly Iva a Bára

SPLÁCHNUTO

Představení by měla mít delší průběh. DOBREJ DOPROVOD NA KLAVÍR A KYTARU. Nelíbil se nám Otesánek, nerozuměli jsme tomu. Krysař by se měl naučit líp hrát na flétnu, ale jinak dobrý. Byly dobré houby a smrči.

Sasanka, Tučňák a Sépie

Nejvíce si pamatuju: Bratři Lví srdce (smutné, hezké), Bobr a liška (zrovna jsme z bajek psali test), Bylo nás pět (úryvek, šli na vosy)

Blanka

3. kategorie byla moc hezká. Myslela jsem si, že všichni budou mít vážné prózy, ale mýlila jsem se. Například mě zaujala próza o lišce a bobrovi, Hroší maminka je tatínek a úplně to první, jak se to jenom jmenovalo, jó, Bratři Lví srdce. Taky se mi líbilo, že byli ti, kteří recitovali, dobře oblečení.

???

Podle mého názoru je III. kategorie i celá přehlídka na vysoké úrovni. Na účastnících je znát, kolika přehlídkami prošli, i rozdíl v myšlení poroty v krajích. Jsem rád, že přehlídka není soutěžní, protože do tohoto kola se určitě nedostane každý a ti šťastlivci jsou téměř na stejné úrovni a zde už by rozhodoval vkus každého člena poroty. Důležité je, že si každý účastník dílny uvědomuje, že text říká pro diváka, ne pro sebe.

Jan

Na Dětskou scénu jsem se těšil už od krajské přehlídky. Velice se mi líbily texty ve III. kategorii. Zvlášť bylo pěkné např. Liška a bobr, Pět boulí, ... Myslím si, že někteří měli trému, ale jen malilinkatou a někteří vypadali hodně sebevědomě. Některé texty se mi velmi líbily taky v tom, jak byly vtipné nebo náročné. Někdy byly dlouhé, někdy krátké. Mně se líbily všechny a viděl jsem, že je recitátoři a recitátorky dovedly přednést opravdu výborně.

Okoun

Z BESEDY LEKTORSKÉHO SBORU
S RECITÁTORU III. KATEGORIE

Poradání s porotou pro mě bylo moc a moc poučné a chtěla bych takto "porotě" poděkovat. Nyní, že jsem se dozvěděla jejich názor na moje vystoupení, ale také i recenze na výkony dalších dětí.

Při poslechu jednotlivých recitátorů jsem si, asi jako každý z nás, na mě vždy utvářela svůj názor. Porotci mě v něm bud utvrdili nebo k němu něco dodali. Zajímavé je, že mi pomohli pojmenovat a určitě to, v čem jsem ještě měla zmatek.

Ty besedy jsou moc užitečné a je jen škoda, že jsem si nestihla poslechnout názory od všech porotců.

PLAVKYNE

VODOPÁD CHVAL

Možná se někomu může zdát, že o pojmu objektivní analýza jsem za celých 14 let své existence neslyšel. Slyšel. A i přesto, že se mnou někdo nemusí souhlasit, v tomto článku o objektivní rozbor dokonce půjde. Jenom to tak asi nebude vypadat, jelikož zde nemíním uvádět žádné zápory celého festivalu. Původně jsem chtěl, nebyly ale k nalezení. A proto tedy přeju rovnou k plusům DS v Trutnově.

Výborný kolektiv. (Teď rozhodně vím, o čem mluvím. Zamíloval jsem si ty spousty lidí. Mezi nimi je například můj „soupeř“ z

celopražského kola Jan Cina. Ne že bych ho měl nějak prokouknutého, ale je to sympaták na první pohled a vždycky dokáže dobře pobavit. Dále mi přirostl k srdci naprosto nepřekonatelný Jonáš Konývka. A samozřejmě i všechna děvčata...)

Sympatické lektorky. (K lektorkám IV. kategorie opravdu není co dodat. Leda se divím, že se ještě nezhroutily z toho mého neustálého rejpaní a tlachání. Jsou obdivuhodně tolerantní a odolné.)

Nádherné prostředí. (Teď myslím ten skvostný lesopark, co obklopuje SLŠ Trutnov, pak taky Krakonošovo náměstí a další pěkná

poetická místa, kde člověk může přemítat o svém textu nebo o těch neskonalech zážitcích z dílny, již tak pracně připravovali vedoucí všech kategorií.)

Příjemná atmosféra. (Dle mého názoru se tu všichni cítí skvěle, a to i přes tu všemi cloumající trému a nervozitu.)

A skvělá organizace.

Pokud někdo z vás nesdílí můj názor, je to jeho věc a já nemám právo mu do tohoto postupu jakkoli zasahovat, avšak stejně musím podotknout, že se mnou nesouhlasí určitě jenom mrzout, kterému se nikdo nezavděčí.

Jonáš

SPIT & FMIT DETEKTIVNÍ ÚNOS

2. část

NAPSAL:
ŽAMPY

A TAK PŘÍBUZNÍ, OTEC A SYN, LURATZ A CHOSÉ UZAVŘELI SMLOUVU
CO SE DĚLO DÁL, DOZVÍTE SE PŘÍŠTĚ ! ZDRAVÍ VAŠ
ŽAMPY

VZKAZY Z LÁHVE

Tentokrát z láhve Poděbradka, minerální voda ochucená, citron, která byla vylovena z Úpy v sobotních pozdních večerních hodinách.

SPLENIL
SE MI
MŮJ TAJNÝ CENŮ.
DÍKY VŠEM

MAI TU RUDU

1 Ž Rok!

Krysař - perfektní
lékař, velmi aktuální
a jistě, pěkně seboř
ní dle, volně
volně Krysař.

Těde, to stalo se u
hroby bylo všude výpom
česl odt. hroby tam byly
Rung!!

Jsou tu jasně lidij
skvělá atmosféra,
skvělí učitelé!
aference i přesto
prose jakobu

Super!

JE TO TO

HUSTY!

JE TO TADY
SUPER!

Tatnou se na pár
dní změnil v takovou
sedmihradskou zem
určite taky křečli
Krysař díky a

Ukai oskarů re
toto představení

uplo křečl Boris
(KRYSAŘ) F.

NA SOUTOKU

záznam z veřejné diskuse o inscenacích souborů 1. bloku

V úvodu byl připomenut systém veřejných debat. O představeních se bude hovořit chronologicky. Nejříve dostane slovo vedoucí souboru, poté seminární třída (která si soubor vylosovala), pak člen lektorského sboru a nakonec naváže diskuse z pléna.

Život je pes – Děti ze ZŠ Třebotov

■ Potok první - informace vedoucí souboru V. Makovcové

Nepočítala jsem s delší prací, na textech E. Frynty jsme pracovali od Vánoc, asi 5 měsíců. Dětem se knížka E. Frynty Písničky bez muziky moc líbila a z toho jsme vyšli. Nehledali jsme hloubku, ale pracovali jsme pro radost dětí i svou.

■ Potok druhý – náměty semináře D:

Představeníčko bylo čistounké, děti se bavily a užívaly si to na jevišti.

Byla uchopena dětská přirozenost a to je dobře, stejně by si hrály, i kdyby byly samy. Děti byly muzikální a pohybovaly se spontánně. Překvapilo nás, že po půlhodinovém čekání dokázaly okamžitě nasadit.

Dospělí a děti se bavili v jedné rovině, hra šla do publika.

Vady jsme našli jen drobné – proč byla stylizace holčiček v paní učitelky tak rychle zrušena? Jakou roli hrály kostýmy? Štafle s obrázky nám připadaly samoučelné.

■ Potok třetí – názory lektorského sboru:

Co vedoucí udělali dobře:

Za prvé - přinesli dětem Fryntu, a to znamená volnost.

Za druhé – 1. A 2. Třída za tak krátký čas zvládla tolik věcí.

Za třetí – radost z komunikace.

Za čtvrté – rozdělení textu podle individuality dětí.

Tvar byl nevyhraněný, mezi pásmem poezie a divadlem. Aranžmá působilo trochu televizně. Byla to hra na školu? Jsou písně pokusy o muzikálové vstupy? Byla patrná nezkušenost dětí – neudržely vždy sbor, některé na sebe nedovedla strhnout dostatek pozornosti.

■ Klokot vody na soutoku:

Nebyla využita hloubka prostoru.

Výtvarné prvky zahrají jednotlivě, a pak se odloží, zajímavější by byla animace věcí do jiné polohy (znak).

Potřebuje nonsensová poezie rámec? Příběh? (Vedoucí vysvětlila, že příběh potřebují děti, aby se ve tvaru cítily dobře).

Písničky byly z nakažlivé radosti – a mě to nakazilo. Školník nevěděl co má dělat a schovával se za gesta (Vedoucí: dnes to udělal prvně, nevím. Plénium: Gesta podobná tomu školníkovi často děti odkoukávají, to je normální, vidí to kolem sebe).

Pak se už debata začala točit ve velkém kruhu a nic nového se neobjevilo.

Otesánek – Dividlo, oddíl Lidičkové, Ostrava

■ Potok první – informace vedoucí souboru M. Schmidtové

Představení vznikalo v širší skupině na táboře. 12 dní jsme tam pracovali na pohádce a tu pak převzal soubor, ve kterém je 5 dětí z tábora.

S táborem souvisí i použité přírodniny, masky (chtěla jsem zkusit kombinovat prostředky). Předlohu jsme neměli, děti si stanovily důležité body známé pohádky.

■ Potok druhý – náměty semináře C

Byl to zajímavý pokus o neobvyklý jevištní tvar, ale vytratil se příběh.

Na táboře to muselo být zajímavé, na jevišti je to málo sdělné, nepřešlo to na diváky.

Nevíme jak to dopadlo – umřel Otesánek?

Bylo jasné, že děti všemu, co dělají, rozumí, ale diváci ne.

Název asi nebyl vystihující, Otesánek to nebyl. Vedoucí, která hrála na kytaru, byla nevhodně zapojena. Nedoprovázela, ale manipulovala hrou.

■ Potok třetí – názory lektorského sboru

Představení je jednoznačně určeno pro diváka znalého textu.

Kytara představení rytmitizuje, utváří ho.

Proč křesťanská symbolika? Modlení? Svatá rodina? Tmavá koruna?

Co znamená text: Chudoba - špatné znamení?

Otec ho nenašel náhodně, spíš ho odčaroval.

■ Klokot vody na soutoku

Teď už se nehraje pro táborovou komunitu, teď to funguje jako normální představení, proto je třeba dát klíč ke čtení.

Jednotlivé obrazy jsou pěkné a zajímavé, problém je, že se dají číst různě.

V dobré snaze nabídnout významy za příběhem se příběh ztratil.

Představení nabízí zajímavou výzvu pracovat s tím, co je za příběhem, i to ale musí mít řád.

Obrazy pro mě byly zajímavé a mám pocit, že jsem ten příběh četl a i mu rozuměl (i když jsem některé detaily nepochopil a nerozuměl jsem konci).

Debata se hodně točila kolem významu symbolů a znaků použitých v představení a zabíhala do detailů tak, že se nepodařilo všechny podrobnosti zachytit. Též se ukázalo, že velká část seminářistů pochopila správně význam velkého kruhu – symbolizoval Otesánkovo nenasytnost, chcete-li břicho. Význam menšího kruhu zůstal nevyjasněný.

Stalo se v Hameln – Horní-Dolní ZŠ Sloupnice

■ Potok první – informace vedoucí souboru E. Sychrové

Do naší školy chodí 100 a z nich 15 do kroužku, pracujeme spolu třetí rok.

Hudbu složila moje kolegyně, která děti i doprovází. Vycházím z toho, že děti by si od začátku do konce představení měly něco prožít a odnést a také něco sdělit ostatním.

Příběh jsem napsala sama s použitím převyprávění příběhu z knihy Slavné světové pohádky a knížky V. Dyka.

Chtěla jsem, aby byl o tom, že každý chceme měnit svět, ale nepodaří se nám to a za to nás pak stihne spravedlivý trest.

■ Potok druhý – náměty semináře A

Seminář A už plaval ve svých postýlkách, neboť byl značně unaven dopoledními debatami o recitačních vystoupeních, proto jej nahradili zcela pohotovými seminářisty z pléna.

Představení vyvolalo debatu o výkladu – holčička, která se zachránila, byla nejméně šťastná, protože se vlastně vůbec nezachránila. A je to vlastně dobře, že děti odešly do Sedmihradska.

Hudba byla někdy dominantnější než to, co se dělo na jevišti.

Musíme ocenit práci se šátky.

■ Potok třetí – názory lektorského sboru

Vědí o čem to je, fungují vztahy.

Hudba a chór vytváří situaci.

Šátky ano, ale jestli si s krysy neodhodili i důležitý výrazový prostředek.

Proč jsou odcházející děti imaginární?

Kde je Sedmihradsko a kde je Hameln? Na konci jsme na to ale přišli.

V závěru bylo asi moc patosu, vyzněl jako prázdné gesto.

■ Klokot vody na soutoku

Jsem vděčný za to téma, které si našli, protože pohádková předloha je velmi toporná.

Místy se pere Dykův jazyk se slabým jazykem předlohy. Ty dvě jazykové roviny jdou proti sobě.

Píšťalka se ozve třikrát? Jednou odvede krysy, potřetí děti – proč neodvede nikoho podruhé?

I zde se už asi z celkové únavy začalo složitě zkoumat, jak je to s píšťalkou a proč neodvede děti rovnou. Nakonec ale kdosi připomněl, že Krysař sám rozhoduje o tom, koho odvede.

Vedení postavy Krysaře bylo výborné.

Pohádky na dobrou noc – 6. ZŠ Jablonec nad Nisou

■ Potok první – informace vedoucí souboru M. Vaníčkové

Tento potůček nám chyběl, protože soubor musel brzy po svém představení odjet domů.

■ Potok druhý – náměty semináře B

Dva příběhy byly představeny ve společném rámci jako dva sny.

Oba příběhy mají společné téma – odlišnost.

■ Potok třetí – názory lektorského sboru

Představení mělo zásadní potíže s hlasovou hygienou, mluva byla celkově špatná.

Byla patrná snaha rámcovat (pyžama), děti však nesdělovaly, chyběly postavené situace.

Práce se stromy vypadala zpočátku zajímavě, ale nakonec zajímavá nebyla.

■ Klokot vody na soutoku

Představení vycházelo nikoliv z F. Nepila, ale z dramaturgie M. Dohnákové, bylo by slušné z hlediska autorských práv tuto informaci uvádět.

Základním kamenem úrazu bylo, že se děti s textem neztotožnily, neinspiroval je, takže výsledek vypadal sevcivě. Děti nejednaly.

Veřejná diskuse skončila o hodinu později, než bylo plánováno. Úderem desáté začala ve vedlejší místnosti diskotéka, která účastníky debaty rozehnala. Někteří pokračovali v hovoru nad představeními ještě před městským úřadem. Jiní zamilovali do tepla restauračních zařízení. A někteří přemýšleli o tom, nakolik se nový model rozmlouvání nad viděním osvědčil.

Zapsala kosatnice Iva

POVODÍ

nezávislá recenze na představení

Letošní přehlídku představení Dětské scény otevřely malé děti ze ZŠ v Třebotově ve středních Čechách pásmem veršů Emanuela Frynty pod názvem Život je pes aneb "Copak se, tupče, říká lef?" A přestože šlo o jejich první vstup na jeviště, podařilo se jim prezentovat Fryntovy texty s nadhledem a s pochopením pro nonsens. Václava Makovcová dokázala z Fryntových Písníček bez muziky vybrat ta čísla, která jsou dětem ve věku 1. – 3. třídy blízká hlavně orientací na svět zvířat a také tak trochu na svět školy. Ale právě škola přinesla komplikace: bylo sice dobře, že navození konkrétních situací dětem umožnilo, aby neupadaly do tzv. školského, ale popravdě řečeno špatného, mechanického a nezúčastněného kolovrátkového odříkávání. Ale nastolené situace by si žádaly větší míru ujasnění, bohatší motivaci, přesnější práci s mizanscénou, atd. atd., zkrátka a dobře přesnější a domyšlenější divadelní práci – ale na to ani nemohou mít děti v daném věku, ani to vlastně neumožňují a neunesou Fryntovy nonsensové verše. Jako by etudy, hry a cvičení, umožňující dětem na počátku práce zažít a plně pochopit situaci, vztahy, jednání postav, které jsou ZA veršů, a tedy i s plným pochopením a sdělně je interpretovat, přežily začátky práce a byly zafixovány, namísto aby zůstaly jen uvnitř výkonů dětí jako jejich obsah. A tak se stalo, že některé situace začnou divákovi vrtat v hlavě – jakou funkci má v inscenaci školník, proč tam stále visí obraz s tematikou jediné básničky, jak je miněna hra s čepicemi a co vlastně znamenají, co učitelky donutí zlázat ukazovátkem, proč v určitých scénách "jako" spolu mluví... a tak dále. Zkrátka a dobře, použité divadelní prostředky naznačují souvislosti, které nejsou a vlastně asi ani nemohou být dotaženy – určitě tu platí, že méně bylo by více. Sborový projev je technicky méně srozumitelný než sólové party, ale to je konec konců věc dalšího vývoje souboru, chce to čas a techniku. Suma sumárum: dobrý dojem ze začínajícího souboru, hlavně z toho, že děti věděly, co říkají a proč to říkají, a činily tak s potěšením.

Málo zkušený, i když složený ze starších dětí, byl soubor následující - kroužek školní družiny ZŠ Mozartova ul. z Jablonce nad Nisou (vedoucí Marcela Vaníčková) s dramatizací dvou z Nepilových Pohádek z pekelce - O kaštanu, který se trápil a O hadovce smrduté. Totiž – dramatizace? V programu čteme "recitační inscenace", ale vlastně to tak docela nebylo ani divadlo, ani přednes, přednesu chyběla vědomá práce s autorovým původním (nutno říci, že velmi kvalitním) textem, divadlu chyběly situace a vztahy. A ať už to bylo divadlo či přednes, ze všeho nejvíce jsem postrádala vyjádření tématu, které je v obou pohádkách velmi výrazné, pro děti srozumitelné a jejich světu blízké. Nemyslím si přirozeně, že by se na autora nesmělo sáhnout – ale proč vlastně to byly pohádky na dobrou noc, proč děti byly v pyžamech, proč se původní Nepilovo telátko změnilo v ovečku, proč se naopak houbářův synek nezměnil v dcerku, když to hrála dívka, proč tak statická módní přehlídka, proč byly klobouky voleny celkem nahodile, bez vztahu (barvou, tvarem) k houbám, jejichž znakem měly být, proč se představitelky kaštanu po celou dobu mechanicky vlnily... asi by se daly najít další otázky. Ale nejdůležitější je, že inscenaci chybělo vědomí, o čem že se vlastně hraje. Ke kladům vystoupení patřily stromy, zejména smrčky, jejich vytvoření z těl dětí a textilu, i dobrá práce se sborovým přednesem.

Jako třetí soubor dne se představil oddíl Lidičkové souboru Divadlo DDM Ostrava

Mariánské Hory, který uvedl zajímavou variaci na notoricky známou pohádku o Otesáncovi. Vedoucí skupiny Malvína Schmidtová má zřejmě divadelní ambice i zájem o nepopisné, neiluzivní a znakové divadlo. Zajímavý je už scénář inscenace, který na nějakých šesti či osmi řádcích uvádí jen jednotlivá slova, která tvoří text inscenace. Čitelné je v první polovině inscenace i to, co vedoucí popisuje ve včerejším zpravodaji, tj. fakt, že inscenace začala vznikat na táboře ze hry s větvemi a dalšími přírodními prvky a motivy, což velmi dobře harmonuje s tím, že Otesánek je dítě z pařezu. V této části inscenace je také řádka velmi působivých situací při práci s větvemi, které tvoří les, zajímavý je nápad s porazením stromu (otočení větve k zemi) nebo "vyřezávání" Otesánka (otec rovná ruce jeho představitele do požadovaných pozic). Přírodní materiál je uplatněn i na kroužku, který se posléze změní ve velké kolo reprezentující Otesánkuv nenasytný chřtán. Ale nejasná je funkce masek, nedovedu si jasně vysvětlit, proč nakonec Otesánek vstoupí to kruhu – svého chřtánu (požře sám sebe?), proč nakonec dostává na hlavu cosi, co vyvolává asociaci s trnovou korunou... Jako by zvolené prostředky vcelku dobře fungovaly v jedné půli inscenace a v druhé jako by byl zvolen nějaký jiný, ale už ne příliš jasný řád. Navíc problémem (zejména v druhé části) je nejasnost většiny pantomim – vím, že se odehrává scéna trhu, ale u většiny aktérů nevím, koho a jakou činnost představují, neboť vytvářejí neurčitou, nepřesnou posunčinu. A tak na jedné straně pěkné momenty, kdy se hadr v ruce maminky změní jejím jednáním v dítě, nebo když tužbu po dítěti evokuje nekonečná řada jmen. Ale proč se v textu objeví "chudoba – špatné zmanení", ještě k tomu se vztýčeným ukazovátkem – chtějí mě inscenátoři poučit o sociálních problémech chudých lidí? Je pak hlad, tak charakteristický pro žrouta Otesánka, v nějaké vazbě na chudobu, znamená jednu z jejích stránek? Ale proč by pak Otesánek pohltil celou vesnici? Zkrátka problémem je čitelnost znaků a symbolů – i když asi děti i jejich vedoucí věděly, co by chtěly sdělit. Ale jen chťeni nestačí, je třeba zvolit prostředky, které jsou srozumitelné i divákovi, který nebyl účastníkem celého procesu vzniku inscenace. Je vidět silné úsilí o divadelní tvar – ale mnohé zůstalo jen uvnitř souboru.

Blok představení prvního dne uzavírala inscenace souboru Horní-Dolní ze ZŠ Sloupnice ve východních Čechách. Základem inscenace Stalo se v Hameln je jedna z četných variant vyprávění o krysaři (z knihy Slavné světové pohádky) doplněná písní o Sedmihradské zemi z Krysaře Dykova. Inscenátorka – zkušená Eva Sychrová – vědomě a promyšleně pracovala se znaky a s proměnami rekvizit – odpudivě šedivé šátky se proměňují z kostýmní součásti v odpadky, v náčiní na trhu, v pasti, zbraně, tyglíky jedu, a posléze v krysy, které v působivé akci na kraji rampy končí v řece. Těch znaků je tu ovšem víc, dupot krys reprezentuje ťukání a pleskání, k této složce inscenace počítám i zřejmě dobře promyšlenou barevnost kostýmů a kostýmních součástí: v oblečení aktérů jsou určující dvě polohy – různé odstíny červené a tmavé barvy (šedá, hnědá, tmavěmodrá), doplněné několika bílými skvrnami. Vedle šedých šátků, reprezentujících krysy a to, co s nimi souvisí, včetně kostýmu Krysaře, několik červených kusů textilu, představujících starostu a radní města Hameln, tedy nositele podvodu spáchaného na Krysaři. V inscenaci jsou vlastně jen dvě role – Starosta a Krysař a k sólovým partům patří ještě Vyprávěčka – sólistka, odlišující se od ostatních i

kostýmem (bílé šaty a černý žylkový šál). Ostatní členové souboru tvoří chór, který se proměňuje i v kompars – občany města i v krysy. Jinak řečeno, střídají se party vyprávěcí s jednotlivými sólovými replikami. Zajímavým rysem inscenace je fakt, že děti, které Krysař v závěru odvede do oné na počátku obdivované Sedmihradské země, jsou přítomny jen v reakcích občanů města Hameln – a svým způsobem i v tom, jak s nádechem rezignace se ona píseň zpívá v závěru. Řada momentů byla velmi působivá – počínajíc vstupem dětí na scénu, některé naopak byly nedotažené, a proto nepřiliš čitelné (scéna, kdy se občané Hameln radují z toho, že se zabavili krysy – kým v té chvíli přesně jsou a co znamená jejich konání?). Nicméně – pro mne nejzajímavější zážitek prvního přehlídkového dne.

Marně přemýšlím, zda lze najít nějaký jednotlivý prvek tohoto bloku, ale nacházím spíše kontrasty – kontrasty záměrů a výsledků uvnitř v některých představení, kontrasty mezi dětmi malými a velkými, zkušenými a nezkušenými, plně zúčastněnými a vcelku mechanicky plnícími zadaný úkol, mezi dětmi dobře a slabě vybavenými, mezi vedoucími více a málo znalými věci. Zdánlivě běžný život – ten dělá to a ten zas ono, ale je otázka, co kromě radosti z výletu a možnosti vidět jiné soubory účast na celostátní přehlídce nabízí těm méně zkušeným a méně zaujatým pro divadelní sdělení. Je možné, že i méně divadelně zdařilá práce může mít pro zúčastněné děti podstatný význam – ale to se na přehlídce těžko rozeznává.

Důležitý je ale jeden obecný poznatek: jestliže předstupujeme před publikum, přesněji řečeno před diváky, kteří nejsou zasvěceni do života souboru, je nutné hledat takové prostředky, které mají diváci možnost pochopit. A jestliže si začneme s nějakou symbolikou, musíme počítat s tím, že divák začne v každé maličkosti hledat významy, které inscenátor ani nemusel mít na mysli.

Eva Machková

KRUHY NA VODĚ

ČERENÍ

Z dětského diskusního klubu

Venku se schyluje k bouři. Mračna nacucaná vodou se už už chystají vychrtnout na zemi svůj obsah. Krve a piva lační piráti počínají svůj hodokvas a naši stateční námořníci škunerů Dividlo, Třebotov, Jablonec a Sloupnice, pod vedením kapitánek Dan Jandové a Žákové, pozvolna vplouvají do klidných vod přístavu Na Nivách.

Začíná dětský diskusní klub:

ZŠ Třebotov - Život je pes

Náladoměr představení ukazuje vysoký stupeň sympatií na všech frontách.

Hlavními asociacemi jsou: škola, sranda, lelek, básničky, děti, přestávka, legrace, štěstí, nuda (vzbudila spíše překvapení).

Postřehy: Srandovně tancovali. Mně se líbilo, jak přišly učitelky. To bylo legrační celé. Legrační písničky. Roztříštění a rozdrobení lelci.

6. ZŠ Jablonec nad Nisou - Pohádky na dobrou noc

Náladoměr herců: hrálo se skvěle, někdo měl velkou trému.

Hlavní asociace: houbafí, houby, les, polštář, kaštan, hřib, spaní, pyžamo, sny, ospalost, bez konce, postel.

Postřehy: Chybělo trochu veselosti. Paní vychovatelka vybrala role. Pyžamo tam bylo pořád. K tomu spaní se hodilo, k tomu celému ne. Teď říkali, že je to sen, a ve snu by měli mít oblečení. Třeba krásný (zasnění). Hrát v pyžamu je dobrý, pohodlný, lepší než džíny. Houby byly srandovní, protože měly klobouky. Obě pohádky byly o někom, komu křivdili, a pak ho vzali ho party. Jak to, že se všem dětem zdál stejný sen? My jako diváci jsme ten rámeček úplně nepřečetli.

Divadlo "Lidičkové" Ostrava - Otesánek

Náladoměr herců: hrálo se jim velmi dobře, ale už to zahráli líp.

Postřehy hrajících: To nikdo nepochopí. Na táboře jsme se rozhodli pro formu klasické pohádky a vedoucí určila, že to bude Otesánek. Ten kruh je symbol všech špatných vlastností. Ona ta pohádka nebyla úplně Otesánek, byla o touze lidí. Hlavní myšlenkou je boj mezi přírodou a lidma. Je to pro dospělé, děti to nepochopí.

Postřehy diváků: Mně se líbila, ale já jsem ji až tak moc nepochopila. Já jsem to pochopila: že tu jednu nesněd a ona se ubránila. Když ji chtěl sníst, tak ho odstrčila. Kdyby někdo tu pohádku neznal, tak by to vůbec nepochopil.

Když děláme divadlo, tak ho neděláme pro sebe, ale pro toho, kdo se na něj dívá. Otesánek uměl ve vlastním bříse.

HORNÍ-DOLNÍ ZŠ Sloupnice - Stalo se v Hameln

Náladoměr všech: děsná únava způsobená večerem a dobou povečeřovou.

Asociace: k zamyšlení, divný, přesvědčivé, zvláštní, závist, hezké.

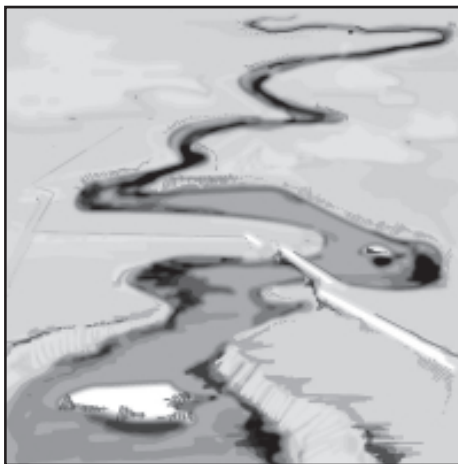
Nejpůsobivější momenty představení: návrat posledního dítěte do města, hledání nápadu, jak se zbavit krysa, pohoda po vyhnání krysa z města. Čemu diváci nerozuměli: použití šátků a metaforám jimi vytvořeným, proč jsou to potkani, když je vyhnal krysař, jak to přesně dopadlo.

Znaveným námořníkům pomalu padají víčka a ve svých kajutách se za šplouchání vln pozvolna ukládají k zaslouženému spánku. Dobrou noc a zítra ráno šťastnou plavbu!

Vodoměrka Klára
Potápka Petra

OD PRAMENE K ŘECE

aneb Z deníku vedoucího

Divadlo Jesličky, ZUŠ Na Střezině Hradec Králové

Je začátek školního roku, je nutno(?) s něčím předstoupit před žáky, nabídnout východisko pro práci v hodinách kolektivních i sólových. Nabízím Velkou knihu nesmyslů od E. Leara. Děti vybírají, jsou nadšené, pohoda, činnost se rozvíjí... Vznikají sólová vystoupení, etudy i kolektivní představeníčko, pomalu pronikáme do nesmyslového světa, skamarádíme se s podivným dědečkem Learem. Já začínám uvažovat o celém pásmu, hledám "tmelivo", nacházím je v úvodu knihy: Jak milé znát pána jménem Lear, co plesků třesků sepsal už...

Pak mne napadá, že jsem se vlastně už dlouho neobjevila ve světě dětského divadla (moje parketa je Wolkerův Prostějov, Šrámkův Písek), stávám se ambiciózní (kde se to ve mně vzalo?) a chci do soutěže. Ale – nestíháme, ani soustředění stav nezachráním. Vybíráme tedy jen jeden kousek – Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou – a vystupujeme (já už bez ambicí) na regionální přehlídce a jsme vybráni.

V "Yangy Bougym" jsem se hlavně snažila, aby se děti "neskrývaly" v chóru, aby byl každý "solistou", i když mluví hromadně, nestával se "masou". Proto zná každý chlapec text Yangyho a každá dívka Lady, a kdo bude hrát, se určuje až na jevišti před diváky.

Ema Zámečnicková

Červ Ovanoha, ZUŠ J. Štursy, Nové Město na Moravě

Červ Ovanoha? Jandl? Budeme pod drnem? Jak? Na začátku školního roku se v meziročníkovém souboru ZUŠ J. Štursy v Novém Městě na Moravě sešlo 7 mladých lidí, kteří spolu dosud nebyli zvyklí pracovat. Navíc dostali za "pedagoga" praktikantku, kterou zatím znali jen jako jednoho žáka z dramatiky.

Co se asi tedy dělo několik prvních měsíců? Seznamovali jsme se, oťukávali, sžívali se, zvykali si na sebe.

Ve chvíli, kdy jsme věděli, co můžeme jeden od druhého očekávat, jsme začali hledat téma, které by nás spojovalo. Ale hledat sdělnou a divadelně přenosnou myšlenku, aniž bychom měli předlohu, bylo těžké. Tak jsme začali hledat text a získaly si nás básně Ernsta Jandla. Četli jsme je, hráli si s nimi, spojovali je. Byl začátek prosince a my jsme věděli, že Jandla bychom rádi slepili do tvaru, který by o nás vypovídal.

Nakonec jsme se rozhodli nejprve vybrat básně, které jsou nám nejbližší, a teprve potom je skládat

za sebe a hledat v jejich uspořádání smysl. Čtvrtek co čtvrtek (tento den se totiž na jednu vyučovací hodinu scházíme) se konečný stav měnil. Pokaždé jsme našli něco, co bylo potřeba upřesnit, přidat nebo škrtnout.

A tak je to s "Budeme pod drnem" dodnes. Stále v něm hledáme, upravujeme a tápeme. Posedlí touhou po dokonalosti si ale uvědomujeme, že nejdůležitější je to, že máme z představení radost a hrajeme ho s nadšením a snahou přenášet naše názory na diváky.

Klára Dvořáková

Holky na zabít + Pavlík, ZUŠ Semily

Každý rok se pokouším se svými dětmi – žáky LDO – vytvořit představení. Je to pro mě normální práce. A děkuji, že můžu dělat, co mě dokonce i baví. Někdy, jako tentokrát, se stane zvláštní situace: děti mě přesvědčí o věci, textu, o kterém si nemyslím, že by byl zpracovatelný dětským divadelním souborem. Nejlepší je, když se nechám ukecat, a jen tak zpovzdálí koriguju, co a jak.

Hana Mocková

PRAMENY

JAK SE CHTĚL OŽENIT YANGY BANGY BOU

Na břehu na indickém,
kde mladé dýně jsou,
tam v hloubi lesa sám a sám
žil Yangy Bangy Bou.
Dvě židle a půl svíce
a hrnec bez poklice,
to bylo vše, co vlastnil tam,
když v lese bydlel sám a sám,
toť bylo vše, co vlastnil tam
ten Yangy Bangy Bou,
ten Yangy Bangy Bou.

Šel jednou pod kráchtany,
kde mladé dýně jsou,
až ke kopečku z kamínků,
ten Yangy Bangy Bou.
Vtom uslyšel hlas dámy
hovořit se slípkami -
"Vždyť to je lady z Cincingu
zde na kopečku z kamínků,
vždyť to je lady z Cincingu!"
děl Yangy Bangy Bou,
děl Yangy Bangy Bou.

Velká kniha nesmyslů
Edward Lear
úryvek

SLEPÉ RAMENO

Společenský večer pro recitátory

Kdo si po přečtení názvu této večerní akce na stránkách informační brožury představoval, že půjde o formální, intelektuálně laděné setkání podmalované tichou a melancholickou hudbou, propletené hovory o múzách a umění, ten se plete, a nevěřte-li svým uším, já tam byl a po nějaký čas se na své uši nebudu moci spoléhat také. V tělocvičně SLŠ se konala diskotéka, kterou s nadšením, nasazením a šarmem sobě vlastním organizovali studenti VD DAMU, kteří vedli dílny s recitátory. Akce se zúčastnili jako pozorovatelé i mnozí vedoucí, všichni se dobře bavili, zářili a odpočívali. V rytmu hudebních hitů zde účastníci setkání vytvářeli klipy a tančili - zasloužený odpočinek.

Zdeněk Remorkér

CO DNES A CO ZÍTRA

Neděle 16. 6.

7.00 - 8.00 snídaně - recitátoři
 7.30 - 8.15 snídaně - soubory
 8.00 - 8.45 dílny pro recitátory
 SLŠ-2 II. kategorie
 SLŠ-3 III. kategorie
 SLŠ-4 IV. kategorie
 8.30 - 12.00 dílny pro děti ze souborů
 DA ZUŠ-1 dílna
 ZUŠ-2 dílna DB
 ZUŠ-HS dílna DC
 DDM dílna DD
 8.30 - 12.30 semináře pro dospělé
 MěÚ seminář B
 ZUŠ-DT seminář C
 Nivy seminář D
 9.00 - 11.15 **SLŠ-A** vystoupení recitátorů IV. kat.
 10.00 - 11.20 2. blok vystoupení souborů
 Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou
 Divadlo Jesličky, stálá scéna kino
 ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové
 Budeme pod dnem **kino**
 Červ Ovanoha, ZUŠ J. Štursy
 Nové Město na Moravě
 Metoda Dr. Těra a profesora Péra **ND**
 Holky na zabít + Pavlík, ZUŠ Semily
 11.15 - 12.30 oběd - recitátoři
 12.30 - 14.00 oběd - soubory
 12.30 - 14.00
SLŠ-A beseda lektorského sboru s recitátory
 IV. kategorie a jejich doprovodem
SLŠ-1 diskusní klub pro doprovod recitátorů II. a III. kat.
 + seminář A
SLŠ-2 dílna **pro recitátory II. kat.**
SLŠ-3 dílna **pro recitátory III. kat.**
 14.30 - 15.50 2. blok vystoupení souborů
 Jak se chtěl oženit Yangy Bangy Bou
 Divadlo Jesličky, stálá scéna kino
 ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové
 Budeme pod dnem **kino**
 Červ Ovanoha, ZUŠ J. Štursy
 Nové Město na Moravě
 Metoda Dr. Těra a profesora Péra **ND**
 Holky na zabít + Pavlík, ZUŠ Semily
 17.00 - 18.00 **MěÚ** diskusní klub pro seminářisty
 17.30 - 18.00 **ND-S** diskuse lektorského sboru s vedoucími souborů
 17.30 - 18.30 **Nivy** dětský diskusní klub
 18.30 - 19.45 večere - soubory
 20.00 - 21.00 **Nivy** dětský diskusní klub
 20.00 - 21.00 **MěÚ** veřejná diskuse o inscenacích 2. bloku
 21.15 **ND** večerní představení
 Útěk do Egypta přes Království české
 Divadlo Dagmar Karlovy Vary

Pondělí 17. 6.

7.30 - 8.15 snídaně - soubory
 8.30 - 12.00 **dílny pro děti ze souborů**
 = dílna DA ZUŠ-1
 = dílna DB ZUŠ-2
 = dílna DC ZUŠ-HS
 = dílna DD DDM
 8.30 - 12.00 **semináře pro dospělé**
 = seminář AZUŠ
 = seminář BMěÚ
 = seminář CZUŠ-DT
 = seminář DNivy
 9.00 - 11.10 3. blok vystoupení souborů
Určité jste o něm slyšeli ND
 ZUŠ Jindřichův Hradec
Čtvrté příkázání kino
 aneb obrazy z dětství
 Lannovka, DDM České Budějovice
Naslouchej ND
 HOP, ZUŠ Ostrov
 11.30 - 13.00 oběd - soubory
 13.30 - 15.40 3. blok vystoupení souborů
Určité jste o něm slyšeli ND
 ZUŠ Jindřichův Hradec
Čtvrté příkázání
 aneb obrazy z dětství kino
 Lannovka, DDM České Budějovice

BUBLINA

Inspiruje Vás dáma na fotce? Myslíte si, že víte, co zrovna říká? Doplňte bublinu a doneste nám ji do redakce! Nejvtipnější text bude v zítřejším vydání zveřejněn.

Naslouchej	ND
HOP, ZUŠ Ostrov	
16.00 - 17.00 diskusní klub	
pro seminářisty	MěÚ
16.30 - 17.00 diskuse	
lektorského sboru s vedoucími souborů	ND-S
16.30 - 18.30 dětský diskusní klub	Nivy
17.15 - 18.30 veřejná diskuse o inscenacích 3. bloku	MěÚ
18.30 - 19.45 večere - soubory	
20.00 - 22.15 večerní představení	
Drak	ND
Divadlo Jesličky, stálá scéna	
ZUŠ Na Střežině, Hradec Králové	

VYSVĚTLIVKY:

SLŠ	Střední lesnická škola
ND	Národní dům
ZUŠ	Základní umělecká škola
Nivy	Kulturní dům Nivy
kino	kino Vesmír
MěÚ	Městský úřad

PLIVANEC NAKONEC

■ Redakce se pokorně omlouvá Machalíkové, že si ji spletla s Herdovou a Herdové, že si ji spletla s Machalíkovou. To my ne, to šotek!

DĚTSKÁ
SCÉNA

Deník Dětské scény - Trutnov 2002. Číslo 2.

Redakce: Iva Dvořáková, Zdeněk Dlabola, Petra Rychecká, Klára Hradílková, Pavel Kocych. Foto: Zdeněk Fibír. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 15.6.2002 v 23.15. Vychází - 16.6.2002 ve 12.00. Náklad - 300ks.